

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 07/2015

6.3.2015

ANMÄLNINGSPLIKT ENLIGT BARNSKYDDSLAGEN OM BROTT MOT BARNES LIV OCH HÄLSA

Lagen om ändring av barnskyddslagen (1302/2014) som träder i kraft i början av april breddar anmälningsskyldigheten för församlingens tjänsteinnehavare, arbetstagare och förtroendevalda när de i sin uppgift fått kännedom om övergrepp mot barn. I fortsättningen ska polisanmälan göras också vid misstanke om brott mot ett barns liv och hälsa. Lagen hittas med författningsnumret i författningsdatabanken på www.finlex.fi.

I Kyrkostyrelsens cirkulär nr 26/2014 sägs att personer som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag i en församling förpliktas att göra barnskyddsanmälan i de situationer som nämns i 25 § i barnskyddslagen. Enligt bestämmelsen är personer som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag hos en församling skyldiga att utan dröjsmål och utan hinder av sekretessbestämmelserna göra en anmälan till det organ som ansvarar för socialvården i kommunen, om de i sin uppgift fått kännedom om ett barn för vars del behovet av vård och omsorg, omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller barnets eget beteende kräver att behovet av barnskydd utreds (barnskyddsanmälan).

Dessutom är personer som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag hos en församling skyldiga att göra en anmälan till polisen, när de på grund av omständigheter som de har fått kännedom om i sin uppgift har skäl att misstänka att ett barn utsatts för ett sexualbrott som är straffbart enligt 20 kap. i strafflagen (25 § 3 mom. i barnskyddslagen). Tillämpningsområdet för den aktuella bestämmelsen har med lag 1302/2014 utvidgats till att omfatta misstankar om brott mot barns liv och hälsa. Den anmälningsskyldige är från och med 1.4.2015 skyldig att inte bara vid sexualbrott utan också vid misstankar om brott mot barns liv och hälsa göra en anmälan till polisen.

Dessutom är personer som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag hos en församling skyldiga att trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till polisen, när de på grund av omständigheter som de har fått kännedom om i sin uppgift har skäl att misstänka att ett barn utsatts för en gärning som är straffbar enligt 21 kap. i strafflagen och för vilken det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år. Bestämmelsen tillämpas på fall där brottsoffret vid tidpunkten för anmälan är yngre än 18 år.

Strafflagen 21 kap.

I 21 kapitlet i strafflagen stipuleras om brott mot liv och hälsa. Med brott mot liv och hälsa avses uppsåtliga brott mot liv, misshandel på olika nivå och dödsvållande eller tillfogande av skada. Anmälningsskyldigheten för personer som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag i en församling omfattar bland annat misstanke om misshandel av barn.

Med misshandel avses handlingar, där man med fysiskt våld eller utan att begå sådant våld skadar någons hälsa, tillfogar personen smärta eller försätter honom eller henne i medvetlöshet eller något annat motsvarande tillstånd. Misshandel kan till exempel ta sig uttryck i knytnävsslag, kontusioner eller sparkar. Misshandel kan vara att berusa ett barn med alkohol eller att tysta ner det med läkemedel så att barnet försätts i medvetlöshet. Misshandel kan också ta sig uttryck som psykiskt våld.

Om någon vid misshandel tillfogas svår kroppsskada, allvarlig sjukdom eller försätts i livshotande läge, eller om brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt, eller om skjut- eller eggvapen eller annat sådant livsfarligt hjälpmedel används vid gärningen, och om brottet även bedömt som en helhet är grovt, anses det handla om grov misshandel. Med svår kroppsskada avses exempelvis förlust av syn eller hörsel eller betydande skada eller annat men som avsevärt påverkar offrets fysiska välbefinnande efter gärningen.

Kontakt med polisen vid misstanke om brott mot barns liv och hälsa

Församlingarna uppmanas att vara i kontakt med polisen vid misstanke om brott mot barns liv och hälsa också då kännetecknen för brott inte med säkerhet uppfylls. Barnets bästa och omsorgen om barnets omständigheter ska ha avgörande betydelse då man bedömer hur omfattande anmälningsskyldigheten ska vara. I det första skedet kan man kontakta polisen utan att uppge barnets namn. Det här gör tröskeln för anmälan lägre och försnabbar därigenom informationsgången samt förhindrar felanmälningar.

Tröskeln för anmälan (tröskeln för anledning att misstänka) förutsätter inte full säkerhet eller ens sannolika skäl att misstänka brott. Anmälningsskyldigheten kan till exempel utlösas i en situation där den anmälningsskyldige utifrån barnets beteende, det barnet berättar, uppgifter om barnets föräldrar eller utifrån andra personers anmälningar har anledning att på ett sådant sätt som avses i bestämmelsen misstänka att ett barn utsatts för en gärning som är straffbar. RP 164/2014 rd, s.144-145.

Närmare information ger chef Päivi Kähkönen tfn 09 1802 266 och jurist Outi Perkiömäki, tfn 09 1802 238, e-post: fornamn.efternamn@evl.fi.

KYRKOSTYRELSEN

Jukka Keskitalo
kanslichef

Pirjo Pihlaja
ecklesiastikråd

ISSN 1797-0334